

Yazar(lar) / Author(s)

Dr. Öğr. Üyesi, Savaş Sarıhan
Haliç Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi,
Grafik Tasarım Bölümü, İstanbul-Türkiye
e-posta: sarihansavas@gmail.com
(Sorumlu Yazar/Corresponding author)
Koordinatör, Selma Arslan
Haliç Üniversitesi, TÖMER, İstanbul-Türkiye
e-posta: slmatmaca26@gmail.com
Uzman Yrd., Ahmed Abdulkareem Ahmed
Ahmed
Haliç Üniversitesi, TÖMER, İstanbul-Türkiye
e-posta: ahmedalhayek10@gmail.com

Makale Bilgileri/Article Information

Tür-Type: Araştırma makalesi-Research article
Geliş tarihi-Date of submission: 30. 05. 2025
Kabul tarihi-Date of acceptance: 11. 09. 2025
Yayın tarihi-Date of publication: 30. 09. 2025

Hakemlik-Review

Çift Taraflı Kör Dış Hakemlik
Double-Blind External Peer Review

Etik beyan/Ethics statement

Yazar(lar), çalışmanın hazırlanma sürecinde etik ilkelere uyduklarını beyan etmiştir.
The author(s) declared that they complied with ethical principles during the preparation of the study.

Benzerlik taraması- Plagiarism checks

Çıkar çatışması-Conflict of interest

Çıkar çatışması beyan edilmemiştir
No conflict of interest declared

Finansman-Grant Support

Fon, hibe veya destek alınmamıştır
No funding or support was received

Lisans- License

Yazar Katkı Oranları/ Author Contributions

Çalışmanın Tasarımı/Conceiving the Study
Veri Toplama/Data Collection
Veri Analizi/Data Analysis
Makale Yazımı/ Article Writing
Gönderim ve Revizyon/Submission and Revision

Uluslararası Öğrencilerin Dil Öğrenme Sürecinde Ailenin Etkisi ve Sanat Yoluyla Kültürel Aktarım: TÖMER Örneği

Öz

Bu çalışma, Haliç Üniversitesi TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin dil edinimi süreçlerinde aile desteğinin ve sanat yoluyla kültürel etkileşimin rolünü araştırmaktadır. Veri toplama aracı olarak kullanılan çok boyutlu anket, öğrencilerin demografik bilgilerini (yaş, cinsiyet, uyruk, Türkiye'de kalış süresi) ile birlikte Türkiye'yi tercih nedenlerini, kültürel uyum düzeylerini ve sanatsal-kültürel aktivitelere katılımlarını değerlendirmiştir. Katılımcı grubu, Filistin, Türkmenistan ve Kazakistan gibi ülkelerden gelen çeşitli öğrencilerden oluşmakta, çoğunluğu genç (18-22 yaş), kısa süredir Türkiye'de bulunan (0-1 yıl) ve kadın (%66,7) bireylerden oluşmaktadır. Bulgular, öğrencilerin Türkiye'yi seçmelerinde eğitim kalitesi, aile desteği ve kültürel yakınlık gibi faktörlerin öne çıktığını göstermiştir. Öğrenciler, Türkiye'deki eğitimlerinin kültürel, sanatsal, dilsel ve mesleki gelişimlerine katkı sağladığını belirtmiştir. Kültürel etkileşimde en çok sinema, tiyatro ve televizyon dizileri gibi görsel ve dramatik sanatların etkili olduğu görülmüştür. Genel olarak kültürel etkileşim pozitif bir deneyim sunmakla birlikte, az sayıda katılımcı uyum güçlüğü yaşadığını ifade etmiştir. Bu araştırma, demografik özellikler, aile desteği ve sanatın uluslararası öğrencilerin dil öğrenimi ve kültürel bütünleşmesindeki etkileşimini çok yönlü olarak ele almaktadır.

Keywords: Aile, Türkçe Eğitim, Sanat, Kültür, Dil Öğrenme.

The Influence of the Family on the Language Learning Process of International Students and Cultural Transmission through Art: The TÖMER Example

Abstract

This study investigates the role of family support and cultural interaction through art in the language acquisition processes of international students learning Turkish at Haliç University TÖMER. The multidimensional questionnaire used as a data collection tool evaluated the students' demographic information (age, gender, nationality, length of stay in Turkey). It also examined their reasons for choosing Turkey, levels of cultural adaptation, and participation in artistic-cultural activities. The participant group consisted of students from countries such as Palestine, Turkmenistan, and Kazakhstan. Most were young (18–22 years old), female (66.7%), and had been in Turkey for a short period (0–1 year). The findings revealed that the quality of education, family support, and cultural affinity played a significant role in choosing Turkey. The students stated that their education in Turkey contributed to their cultural, artistic, linguistic, and professional development. Visual and dramatic arts such as cinema, theatre, and television series were the most influential in cultural interaction. Overall, cultural interaction provided a positive experience. However, a small number of participants reported difficulties in adaptation. This research addresses the interaction of demographic characteristics, family support, and art in international students' language learning and cultural integration.

Anahtar Kelimeler: Family, Turkish Education, Art, Culture, Language Learning.

Atıf- Citation (APA)

Sarıhan, S., Arslan, S. ve Ahmed, A. A. A. (2025). Uluslararası öğrencilerin dil öğrenme sürecinde ailenin etkisi ve sanat yoluyla kültürel aktarım: TÖMER örneği. *İctimaiyat*, Aile Özel Sayısı, ss 202-221. DOI: <https://doi.org/10.33709/ictimaiyat.1709477>.

1. Giriş

Uluslararası öğrencilerin Türkçe eğitimi ve öğrenme süreçleri, küresel hareketliliğin artmasıyla birlikte eğitim alanında önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir. Bu süreçte öğrencilerin karşılaştığı zorluklar, motivasyon kaynakları ve uyum mekanizmaları hem bireysel başarıları hem de kültürel etkileşimi anlamak açısından kritik öneme sahiptir. Özellikle anadili dışında bir dilde eğitim görmek, öğrencilerin hem dilsel yetkinliklerini geliştirmelerini hem de yeni bir kültüre entegre olmalarını gerektirir. Bu bağlamda, aileden alınan desteğin ve sanatsal/kültürel etkinlikler aracılığıyla gerçekleşen kültürel aktarımın dil öğrenimi üzerindeki etkileri karmaşık ve çok yönlüdür. Bu araştırma, Türkiye'de Türkçe öğrenimi gören uluslararası öğrencilerin dil edinimi yolculuklarında aile desteğinin rolünü ve sanatın kültürel entegrasyon aracı olarak nasıl işlev gördüğünü derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır.

Çalışmanın temel veri toplama aracı olarak, araştırmanın hedeflerine ulaşmasını sağlayacak çok boyutlu ve yapılandırılmış bir anket formu geliştirilmiştir. Bu anket, katılımcıların deneyimlerini nicel açıdan ele alarak Türkçe öğrenimi, aile desteği ve kültürel aktarım gibi temel kavramsal çerçeveler etrafında şekillendirilmiştir. Anketin güvenilirliği ve geçerliliği, uzman görüşleri ve ilgili alan yazıları taranarak sağlanmaya çalışılmıştır. Katılımcılardan elde edilen veriler, demografik özelliklerinin yanı sıra (yaş, cinsiyet, milliyet, Türkiye'deki eğitim süresi), Türkiye'yi tercih nedenleri, kültürel uyum düzeyleri ve sanatsal aktivitelere katılımlarına dair kapsamlı bilgiler sunmaktadır.

Araştırma grubu, farklı coğrafyalardan gelen uluslararası öğrencilerden oluşmaktadır. Katılımcıların milliyet dağılımı, çalışmanın kültürlerarası aktarım boyutunu zenginleştiren önemli bir çeşitlilik göstermektedir. Yaş dağılımı incelendiğinde, öğrencilerin büyük çoğunluğunun yükseköğrenim çağındaki genç bireylerden oluştuğu görülmektedir. Ayrıca, katılımcıların büyük bir kısmının Türkiye'de nispeten daha kısa bir süredir bulunduğu belirlenmiştir. Cinsiyet dağılımında ise kadın katılımcıların sayısının erkek katılımcılara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu demografik değişkenler, elde edilen bulguların yorumlanması ve öğrencilerin dil öğrenme ve kültürel uyum süreçlerindeki deneyimlerinin daha bütüncül bir bakış açısıyla anlaşılması açısından önemli bir zemin sunmaktadır.

Bu çalışma, geliştirilen anket aracılığıyla toplanan verileri analiz ederek, uluslararası öğrencilerin dil öğreniminde aile desteği ve sanat yoluyla kültürel aktarım süreçlerinin Temel sosyo-kültürel özelliklerin değişkenlerle nasıl etkileşimde bulunduğunu anlamayı hedeflemektedir. Elde edilen bulgular, yabancılara Türkçe öğretimi ve Türkçe eğitimi alanında öğrencilerin karşılaştığı zorluklara ve başarı faktörlerine ışık tutarak, kültürel duyarlılığı yüksek ve destekleyici yaklaşımların geliştirilmesine katkı sağlayacaktır düşünülmektedir.

2. Literatür

2.1. Aile

Toplumun temel yapı taşlarından biri olan aile, sahip olduğu işlevler ve iç yapısıyla sosyolojik çözümlemelerde önemli bir yer tutar. Genellikle toplumun çekirdek ögesi olarak kabul edilen bu birimin, diğer sosyal yapılarla olan etkileşimlerinin değerlendirilmesi, toplumsal dinamiklerin kavranmasında kilit rol oynar (Bayer, 2013). Aile, tıpkı diğer toplumsal yapılar gibi, toplumun genel örgüsü içinde yer alan bir sistem ögesidir. Toplum zamanla çeşitli dönüşüm süreçlerinden geçerken, aile yapısı da bu değişimlere paralel olarak evrilir. Bu nedenle aile

kurumunu anlamak için onu yalnızca bugünkü haliyle değil, tarihsel bir bağlam içinde değerlendirmek gerekir. Zamanla geçirdiği dönüşümleri analiz etmek, yapısal değişimlerin izini sürmek açısından önemlidir. Bu dönüşümlerin en belirleyici nedeni ise, toplumun ekonomik ve sosyal yapısındaki değişimlerdir (Güler & Ulutak, 1993). Ailenin bu toplumsal konumu, yalnızca tarihsel değişimlerle değil, aynı zamanda bireylerin sosyalleşme deneyimleriyle de doğrudan ilişkilidir.

Dolayısıyla, bireyin sosyalleşme sürecinde en yoğun ve doğrudan etkiyi aile kurumu göstermektedir (Acar vd., 2015). Çocukluk döneminden itibaren bireyin değer, norm ve davranış kalıplarını öğrenmesinde aile belirleyici rol üstlenir (Aslan, 2002). Bu kapsamda aile hem bireysel sosyalleşmenin merkezi hem de toplumsal düzenin dönüşümlerine duyarlı bir yapı olarak iki yönlü bir işlev görmektedir. Bir toplumun belli bir dönemindeki sosyal düzen ile aile yapısı arasında sıkı bir ilişki bulunmaktadır. Toplumsal düzen dönüşüme uğradığında, aile kurumu da bu değişimden etkilenmektedir (Karataş, 2001).

2.2. Kültür

İnsanoğlu, varoluşundan bu yana yaşam mücadelesi vermektedir. Onu diğer canlılardan ayıran en temel özellik, sosyal bir varlık olması. İnsan, bir toplulukta yaşar ve toplumsallaşmayı doğduğu çevrede öğrenir. Kazandığı bu birikimi de kendinden sonraki kuşaklara aktarır. Kısacası, insan kültürel bir ortamda varlığını sürdürür (Ceyhan & Kocadaş, 2024).

Kültür, tıpkı insan gibi kadim ve köklü bir olgudur. İnsanla birlikte oluşur ve şekillenir, bir topluluğun tüm yaşam tarzlarını kapsayan, oldukça zengin ve kapsamlı bir bütündür (Kılıç & Birol, 2024). Bu zengin ve kapsamlı bütün, çoğunlukla bireylerin birbirlerinden edindikleri bilgi, tutum ve davranışların zamanla süreklilik kazanarak gelenek ve göreneklere dönüşmesiyle oluşur. Bu oluşum süreci, insan yaşamının pek çok yönünü etkiler ve biçimlendirir; toplumsal alışkanlıklardan düşünce sistemlerine kadar geniş bir yelpazede belirleyici rol oynar (Whiten vd., 2011). Kültür kavramının kökenine etimolojik açıdan bakıldığında, Latince'de tarım anlamına gelen Cultura sözcüğünden türediği anlaşılmaktadır. Zamanla bu kelime, Batı dillerinde culture biçimini almış ve Osmanlıca'da ise buna karşılık olarak hars kelimesi kullanılmıştır. Özellikle Ziya Gökalp'in hars terimini öne çıkarması, bir dönem irfan kelimesinin geri planda kalmasına neden olmuştur. Günümüzde kültür, genellikle bir topluluğun duygu, düşünce, davranış ve değer birliğini oluşturan sosyal yapıların bütünü olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede kültür; geleneklerden sanata, düşünce biçimlerinden sosyal normlara kadar bir toplumun tüm manevi ve estetik varlıklarını içine alır (Çeçen, 1996).

Bu tanımların ötesinde, kültür yalnızca teorik bir kavram değil, aynı zamanda toplumsal yaşamın kamusal alanda yeniden şekillenmesine aracılık eden dinamik bir olgudur. Sanat ve kültür temelli işlevlendirme pratiklerinde farklı yönlerde savrulan toplumsal yaşamın kamusal mekânda yeniden kesiştiği; sermayenin belirlediği toplumsal düzen anlayışına karşı, bir arada yaşama hakkının görünürlük kazandığı dikkat çekmektedir (Şengünalp ve Doğruer, 2017).

2.3. Tömer

Avrupa Konseyi'ne üye ülkeler, kendi resmi dillerini yabancı bireylere öğretmek amacıyla eğitim içeriklerini, kaynak kitaplarını, değerlendirme sistemlerini ve öğretim tekniklerini Avrupa Yabancı Dil Öğretimi Ortak Kriterleri çerçevesinde yeniden düzenlemeye başlamış; dil öğretimiyle ilgili faaliyetlerini The Common European Framework of Reference for Languages esas alınarak şekillendirmişlerdir. Bu doğrultuda TÖMER, Avrupa Konseyi'ne başvurarak

Avrupa Dil Portfolyosu sunma yetkisi kazanmış; bu yetkiye bağlı olarak dil öğretimi programlarını ve sınav sistemlerini ortak standartlarla uyumlu hâle getirmek amacıyla özel bir ekip kurmuştur (Köse, 2004). Türkiye'deki yükseköğretim kurumları, uluslararası öğrenciler açısından cazip ve etkili bir eğitim merkezi haline gelmiştir. Bu doğrultuda birçok üniversite, yabancı uyruklu bireylerin Türkçeyi öğrenmelerine destek olmak amacıyla Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezlerini (TÖMER) hayata geçirmiştir. Yeni bir dili öğrenmek, yalnızca sözcük ve dil bilgisi kurallarını değil; aynı zamanda o dile ait kültürel değerlerin, yaşam biçimlerinin ve düşünsel yapıların da benimsenmesini içerir (Halaç vd., 2019).

Bu doğrultuda TÖMER'ler, eğitim sürecinde öğrenenleri hem toplumsal yaşama hem de akademik ortamlara hazırlayan kurumlar olarak kritik bir rol üstlenmektedir. Uluslararası öğrenciler açısından bir geçiş alanı işlevi gören bu merkezler, bireylerin temel dil ve iletişim becerilerini geliştirmesinin yanı sıra yükseköğretimin gerektirdiği akademik donanımı da kazandırarak küresel düzeyde hareketlilik süreçlerine katkı sağlamaktadır (Yaşar vd., 2017). Öte yandan, Yabancı dil öğretiminde kullanılan müfredatlar, ana dil eğitimi için tasarlanan programlardan içerik, yöntem ve hedefler açısından önemli ölçüde ayrılmaktadır. Günümüzde Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi süreci, çoğunlukla üniversiteler bünyesinde faaliyet gösteren ve sayıları giderek artan Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER) aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Bu kurumlar, kimi zaman kendi geliştirdikleri materyallerle, kimi zaman ise diğer merkezlerden edindikleri kaynaklarla öğretim sürecini yapılandırmaktadır (Ulutaş & Kara, 2019).

2.4. Sanat

Sanat, tarihsel ve kültürel sürecinde, kendine özgü kuralları, biçimleri ve normları olan geleneksel bir anlayışa sahipti (Yağmur & Karamanaoğulları, 2024). Sanat eseri, toplumsal bağlamın bir ürünü olarak ortaya çıkar ve yalnızca içinde bulunduğu çevreden etkilenmekle kalmaz, aynı zamanda o çevrenin farklı alanlarına da yön verir (Akman, 2014).

Tarih boyunca sanat, farklı toplumların değer yargıları doğrultusunda biçimlenmiş; evrensel olmakla birlikte yoruma açık bir ifade alanı olarak varlık göstermiştir. İnsanlıkla eşzamanlı olarak gelişmeye başlayan bu kavram, ilk dönemlerde bireylerin çevresini anlamlandırma ve ifade etme çabasıyla şekillenmiştir. Doğal yüzeylere işlenen çizgiler, semboller ya da biçimsel anlatılar; estetik kaygıdan ziyade iletişim ve ifade ihtiyacının sonucudur. Zaman içerisinde bu görsel öğeler, toplulukların sosyal yapılarıyla bütünleşerek kültürel kimliğin taşıyıcısı hâline gelmiştir. Değişen yaşam koşulları, toplumsal normlar ve inanç sistemleri, sanatsal üretim biçimlerini de dönüştürmüş; böylece sanat, her dönemde farklı bir anlam kazanarak yeniden şekillenmiştir (Bastaban, 2021). Temelde anlam taşıyan simgesel öğeler aracılığıyla bireyler ve toplumlar arasında iletişimi mümkün kılan bir ifade biçimi olarak gelişen sanat; yalnızca estetik bir faaliyet olmanın ötesinde, duyguların, düşüncelerin ve kültürel değerlerin görsel ya da işitsel imgelerle aktarılmasını sağlayan çok katmanlı bir iletişim aracıdır. Bu yönüyle sanat, insanın iç dünyası ile toplumsal gerçeklik arasında köprü kuran sembolik bir anlatım sistemi niteliğindedir (Daşkesen, 2021).

3. Yöntem

Bu çalışmada, nicel araştırma modeli doğrultusunda tarama deseni tercih edilmiştir. Tarama yaklaşımı, mevcut ya da geçmişte yaşanmış bir olguyu, olduğu haliyle ayrıntılı biçimde ortaya koymayı hedefleyen bir yöntem olarak tanımlanır. Bu yöntemle, incelenen konuya dair veriler

toplanarak durumun kapsamlı bir resmi çizilmeye çalışılır (Karasar, 2005). Nicel araştırma yaklaşımı, ölçülebilir ve gözlenebilir gerçeklikleri nesnel biçimde incelemeyi amaçlayan sistematik bir yöntemdir. Bu yöntem, açık ve sınırlı hedeflere odaklanan araştırma soruları ile test edilebilir varsayımlar oluşturarak yapılandırılır. Katılımcılardan sayısal veri elde etmek için önceden geliştirilmiş ve geçerliliği sağlanmış veri toplama araçları kullanılır. Elde edilen veriler istatistiksel analizlerle değerlendirilir; eğilimlerin belirlenmesi, gruplar arası karşılaştırmalar yapılması ve değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesi sağlanır. Araştırma süreci, daha önceki çalışmalarla karşılaştırmalı yorumlara olanak tanıyacak biçimde kurgulanır ve bilimsel raporlama ilkeleri doğrultusunda nesnel bir tutumla yazıya dökülür (Creswell, 2017). Nicel araştırma modeli temel alınarak, TÖMER bağlamında Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilere kültür, sanat, eğitim ve aile boyutunu kapsayan sorular yöneltilmiştir. Bu sorulara verilen yanıtlar doğrultusunda elde edilen veriler analiz edilmiş ve grafiksel gösterimlerle sunulmuştur.

4. Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı, Haliç Üniversitesi Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) bünyesinde Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin yabancılara Türkçe öğretimi ve Türkçe eğitimi bağlamındaki dil öğrenim sürecine ilişkin deneyimlerini incelemektir. Bu bağlamda öğrencilerin aldıkları Türkçe eğitimin niteliği, aile desteği ve sanat yoluyla gerçekleşen kültürel etkileşim süreçleri değerlendirilerek, yabancılara Türkçe öğretiminde öğrencilerin ihtiyaçlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Hangi ülkeden geliyorsunuz?
2. Yaş aralığınızı belirtir misiniz?
 - a- 18-22
 - b- 23-26
 - c- 27-30
 - d- 31 ve üzeri
3. Ne zamandan beri Türkiye’de yaşıyorsunuz?
 - a- 0-1 yıl
 - b- 1-3 yıl
 - c- 4-6 yıl
 - d- 7 yıl ve üzeri
4. Cinsiyetinizi belirtir misiniz?
 - a- Kadın
 - b- Erkek
5. TÖMER’de hangi seviyede Türkçe eğitimi alıyorsunuz?
 - a- B1 (orta seviye)
 - b- B2 (üst orta seviye)

- c- C1 (ileri seviye)
6. Aileniz, Türkiye’de eğitim alma kararınızı nasıl karşıladı?
- a- Tam destek verdiler
 - b- Başta kararsızlardı ama sonra desteklediler
 - c- Endişelendiler ama itiraz etmediler
 - d- Karşı çıktılar/ desteklemediler
7. Türkiye’de eğitim alma kararınızı en çok hangi faktörler etkiledi?
- a- Ailemin yönlendirmesi ve desteği
 - b- Sanat ve kültürel zenginlik
 - c- Eğitim kalitesi ve imkanları
 - d- Türkiye ile kendi kültürüm arasındaki benzerlik
8. Türkiye’deki eğitim sistemi ile kendi ülkenizdeki eğitim sistemi arasında hangi farkları gözlemlediniz?
- a- Ders işleme ve öğretim yöntemleri farklı
 - b- Sınav sistemi ve değerlendirme biçimi farklı
 - c- Öğretmen-öğrenci iletişimi farklı
 - d- Büyük bir fark gözlemlemedim
9. Türkiye’de aldığınız eğitim, ülkenize döndüğünüzde kariyer hedeflerinize nasıl katkı sağlayacağını düşünüyorsunuz?
- a- Kültürel, sanatsal ve dilsel avantaj sağlar
 - b- Mesleki yeterliliğimi artırır
 - c- Sosyal çevremi ve profesyonel katkı ağımlı genişletir
 - d- Herhangi bir katkı sağlamaz
10. Türkiye’de eğitim alırken en çok hangi kültürel ve sanatsal etkinliklerden etkilendiniz?
- a- Sinema, tiyatro ve televizyon dizileri
 - b- Sergi ve müze gezileri
 - c- Geleneksel el sanatları
 - d- Halk dansları ve festivaller
11. Türkiye’de farklı kültürel etkileşimler yoluyla edindiğiniz kültürel alışkanlıkları ülkenizde de sürdürmeyi düşünür müsünüz?
- a- Evet, bu kültürel alışkanlıkları yaşamamda devam ettirmek istiyorum.
 - b- Evet, bazılarını kendi kültürümle harmanlayarak sürdüreceğim.
 - c- Sadece burada deneyimlemek istedim, ülkemde devam ettirmeyi düşünmüyorum.

d- Hayır, kendi kültürel değerlerime dönmeyi tercih ederim.

12. Ailenizdeki kültürel ve sanatsal etkinliklerle, Türkiye’de deneyimlediğiniz kültürel, sanatsal etkinlikler ve dil öğrenme süreci arasında nasıl bir fark görüyorsunuz?”

a- Kendi kültürüme çok benziyor, yabancılik hissetmiyorum

b- Yeni ve zengin deneyimler kazandım

c- Kültürel olarak yabancılik hissediyorum

d- Uyum sağlamakta zorlanıyorum

5. Çalışma grubu

Bu araştırmanın örneklem grubunu, 2024-2025 akademik yılı içerisinde Haliç Üniversitesi TÖMER bünyesinde B1, B2, C1 düzeylerinde eğitim alan, kolay ulaşılabilirlik esasına göre seçilmiş 60 uluslararası öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde, erişim kolaylığı ve araştırmacıya yakınlık gibi unsurlar dikkate alınarak, amaçlı örnekleme türlerinden biri olan kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi tercih edilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2008).

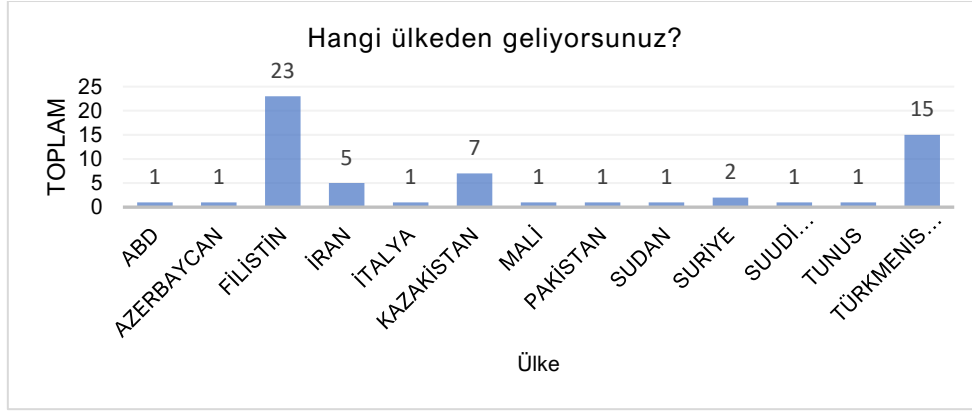
6. Etik Beyan

Bu araştırma için, Haliç Üniversitesi'ne bağlı TÖMER biriminde öğrenim görmekte olan gönüllü katılımcılar ile Haliç Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun 07.05.2025 tarihli ve 04 sayılı toplantı kararında belirtilen etik onayı ile yürütülmüştür. Kişisel veriler, gizlilik ilkeleri doğrultusunda korunmuş ve raporlarda açıkça yer verilmemiştir. Bununla birlikte, ortaya çıkan veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Çalışma süreci ayrıntılı bir şekilde planlanarak uygulanmış, elde edilen bulgular ise akademik etik ve yazım standartlarına uygun biçimde kayıt altına alınmıştır.

7. Bulgular

Bu çalışmada, Haliç Üniversitesi TÖMER’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenme sürecinde aile desteği, kültürel uyum ve sanat yoluyla kültürel aktarımı nasıl deneyimledikleri incelenmiştir. Bu amaçla hazırlanan anket, katılımcıların yaş, cinsiyet, milliyet ve eğitim süresi gibi demografik özelliklerinin yanı sıra Türkiye’de Türkçe eğitim alma tercihlerini, aile desteğinin Türkçe öğrenme sürecine etkisini ve kültürel etkinliklere katılım düzeylerini ortaya koymaya yönelik sorular içermektedir.

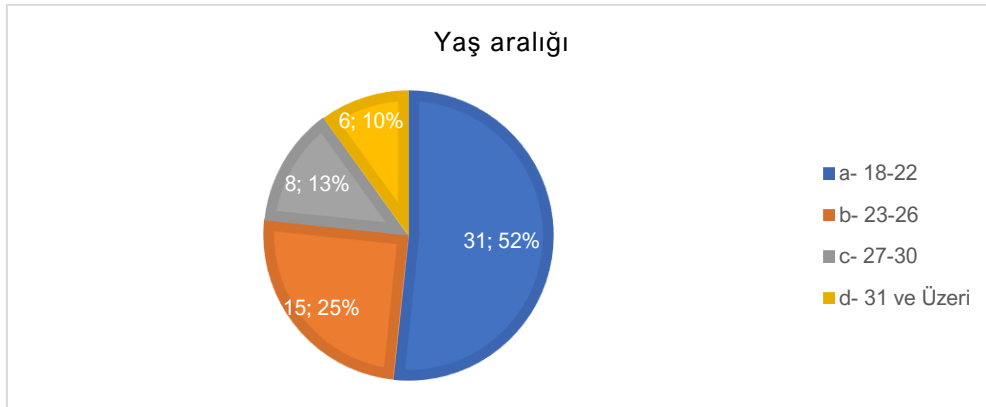
Anket formu hazırlanırken, çalışmanın amacına uygun olarak ölçme aracının geçerliliği ve güvenilirliği dikkate alınmış; her bir maddenin araştırma hedefleriyle uyumu değerlendirilmiştir. Araştırma, birden fazla yapıyı (aile desteği, dil öğrenme deneyimi, kültürel uyum ve sanatsal faaliyetler) kapsadığından, bu yapılar ayrı ayrı ele alınmış ve çok boyutlu bir çerçevede ölçülmüştür. Çok boyutlu ölçme araçlarında her bir yapının anlamlı biçimde temsil edilmesi, araştırmanın bilimsel güvenilirliği açısından kritik önem taşımaktadır (Elangovan & Sundaravel, 2021). Bu bağlamda kullanılan anket, öğrencilerin hem Türkçe öğrenme süreçlerini hem de sosyal ve kültürel deneyimlerini bütünlüklü biçimde değerlendirecek şekilde düzenlenmiştir. Soruların tematik gruplara ayrılması, katılımcıların hem betimleyici verilerini hem de kişisel ve kültürel deneyimlerine dair içgörülerini ortaya koymuştur. Böylece çalışmada elde edilen bulgular, uluslararası öğrencilerin aile desteği ile kültürel uyum süreçlerinin Türkçe öğrenme deneyimine doğrudan yansıdığını göstermektedir.

Şekil 1: Katılımcıların Ülke Dağılımı

Araştırma kapsamında uygulanan anketin ilk sorusu, katılımcıların geldikleri ülkeye yöneliktir. Bu soruya verilen yanıtlar doğrultusunda, araştırma grubunun oldukça farklı ülkelere geldiği görülmektedir. Verilerin değerlendirilmesinde sütun grafiği (bar chart) kullanıldı, her bir ülkeden gelen katılımcı sayısı n harfi ile gösterilmiştir. Burada n, ilgili gruptaki birey sayısını ifade etmektedir. Elde edilen bulgulara göre, en fazla katılımcı Filistin’den (n=23) gelmektedir. Bu grubu Türkmenistan (n=15), Kazakistan (n=7) ve İran (n=5) izlemektedir. Ayrıca Suriye (n=2), ABD (n=1), Azerbaycan (n=1), İtalya (n=1), Mali (n=1), Pakistan (n=1), Sudan (n=1), Suudi Arabistan (n=1) ve Tunus (n=1) gibi farklı ülkelere gelen katılımcılar da bulunmaktadır. Bu dağılım, çalışmanın çok uluslu bir katılımcı profiline sahip olduğunu ve kültürel çeşitliliğin araştırmaya önemli katkılar sunduğunu göstermektedir. Katılımcıların ülke dağılımına ilişkin bu veriler, yalnızca sayısal bir tablo sunmakla kalmaz; aynı zamanda grafiksel biçimde görselleştirildiğinde daha anlamlı ve karşılaştırılabilir hale gelir. Sayısal bilgilerin görselleştirilmesi, okuyucunun dikkatini belirli eğilimlere ve farklılıklara yönlendirmede etkili bir araçtır. Bu noktada, grafiksel sunumların nasıl algılandığı ve yorumlandığı, verinin yapısından ziyade sunum biçimiyle yakından ilişkilidir.

Bir görsel veriyi analiz etmek, aslında bir paragrafı okumaya benzer bir süreçtir. Her bir grafiksel öğe, bir karşılaştırmaya işaret eder: örneğin, belirli bir grubun ortalaması başka bir gruba kıyasla daha yüksek olabilir; ya da gözlemlenen fark daha az belirgin olabilir. Bu karşılaştırmaların hangi sırayla yapılacağı, büyük ölçüde izleyicinin bilgi düzeyi ve odaklandığı hedeflere bağlıdır. Ancak bunun yanı sıra, grafik üzerinde verilerin nasıl konumlandırıldığı ve hangi gruplar halinde sunulduğu da izleyicinin dikkatini yönlendiren önemli bir etkidir (Bearfield vd., 2023).

Şekil 2: Katılımcıların Yaş Aralık Dağılımı

Araştırma kapsamında katılımcılara yöneltilen diğer bir soru “Yaş aralığınızı belirtir misiniz?” sorusuna verilen yanıtların analizine göre, en yüksek oran 18-22 yaş aralığında yer alan bireylere aittir (n=31; %52). Bu grubu sırasıyla 23-26 yaş aralığındaki katılımcılar (n=15; %25), 27-30 yaş grubundakiler (n=8; %13) ve 31 yaş ve üzeri bireyler (n=6; %10) takip etmektedir. Elde edilen bu bulgular, araştırmaya katılan bireylerin büyük ölçüde genç yaş grubunda yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Özellikle yükseköğrenim sürecinde bulunan bireylerin çalışmaya daha fazla katılım gösterdiği dikkat çekmektedir. Bu durum, yaş değişkeninin araştırma sonuçları üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde önemli bir unsur olduğunu göstermektedir. Bu veriler şekil 2 de görüldüğü üzere pasta grafi olarak sunulmuştur.

Pasta grafikleri (pie chart), genellikle bir bütünün parçaları arasındaki oransal ilişkileri ifade etmenin en bilinen ve yaygın yollarından biridir. Her bir dilim, toplam içindeki payı temsil ederken; bu grafik türü, belirli bir kategorinin hem bütüne hem de diğer kategorilere kıyasla ne kadar yer kapladığını görsel olarak algılamayı kolaylaştırır (Siirtola, 2019).

Şekil 3: Katılımcıların Türkiye’de Yaşama Süreleri

Araştırma kapsamında katılımcıların Türkiye’de bulunma sürelerine ilişkin veriler aşağıdaki gibi analiz edilmiştir. “Ne zamandan beri Türkiye’de yaşıyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtlar doğrultusunda elde edilen bulgular, katılımcıların çoğunluğunun Türkiye’de kısa süreli bir yaşantıya sahip olduğunu göstermektedir. Toplamda n=60 katılımcıdan n=31’i (%51,6) “0-1 yıl” aralığında Türkiye’de yaşadığını belirtirken, n=22’si (%36,6) “1-3 yıl” aralığında ikamet ettiğini ifade etmiştir. “4-6 yıl” aralığında yaşayanların sayısı n=5 (%8,3) ile daha düşük düzeydeyken, n=2 katılımcı (%3,3) “7 yıl ve üzeri” süredir Türkiye’de bulunduğunu belirtmiştir. Bu veriler, katılımcıların büyük bir kısmının Türkiye’de nispeten kısa bir geçmişe sahip olduğunu ortaya koymakta ve TÖMER’de yürütülen Türkçe öğrenme süreçlerinin kültürel uyumla birlikte ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Katılımcıların Türkiye’de kalış süreleri, onların uyum ve öğrenme süreçlerine dair önemli ipuçları sunmaktadır. Özellikle kısa süreli tecrübelerin ağırlıkta olması, kültürel alışkanlıkların edinilmesinin ve toplumsal yaşama katılımın henüz başlangıç aşamasında olduğunu göstermektedir. Bu durum, kültürün öğrenilen ve aktarılan boyutunu anlamak açısından dikkat çekicidir.

Toplumsal yaşamın bir ürünü olarak kabul edebileceğimiz kültür, zaman ve mekâna göre değişebilen bir unsurdur. Bu haliyle kültür kavramı değişime açık dinamik bir kavramdır. Kültürün eski ve yeni bağlamında aktarılmasını gösteren kültürlenme, öğrenilen ve öğretilen bir süreçtir (Şahin, 2019). Bu bağlamda elde edilen veriler, anlamın daha açık bir şekilde

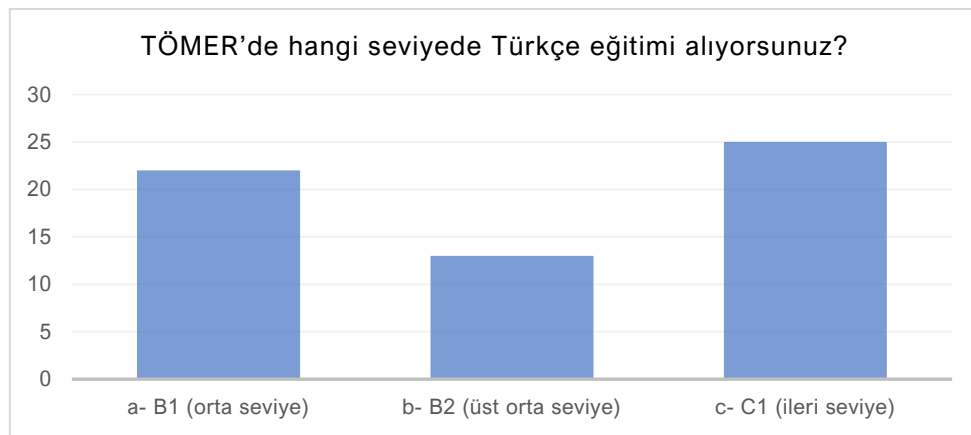
yansıtılması için görsel araçlarla da desteklenmiştir. Bulgular, sütun grafik aracılığıyla görselleştirilmiş; bir sütun grafik, yoğun verileri görsel olarak ifade etmenin etkili bir yoludur ve izleyiciler bu tür grafiklerden çok katmanlı anlamlar çıkarabilir. Grafik ilk bakışta incelendiğinde, okuyucu genellikle verilmek istenen ana mesajı ve dikkat çeken temel unsurları kolaylıkla fark edebilir (Demir vd., 2010).

Şekil 4: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

Araştırmada yer alan katılımcıların cinsiyet dağılımına ilişkin veriler incelendiğinde, katılımcı grubunun büyük çoğunluğunu kadın bireylerin oluşturduğu görülmektedir. “Cinsiyetinizi belirtir misiniz?” sorusuna verilen yanıtlara göre, toplam n=60 katılımcının n=40’ı (%66,7) kadın olduğunu belirtirken, n=20’si (%33,3) erkek olduğunu ifade etmiştir. Bu sonuç, araştırma örnekleminde kadın katılımcıların sayıca belirgin biçimde daha fazla olduğunu ortaya koymakta ve elde edilen bulguların yorumlanmasında cinsiyet temelli farklılıkların göz önünde bulundurulması gerektiğini göstermektedir.

Toplumsal yapıların analizinde temel bir değişken olarak kabul edilen cinsiyet, bireylerin sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamdaki rollerini ve konumlarını belirlemede önemli bir demografik göstergedir (Ng, 2012).

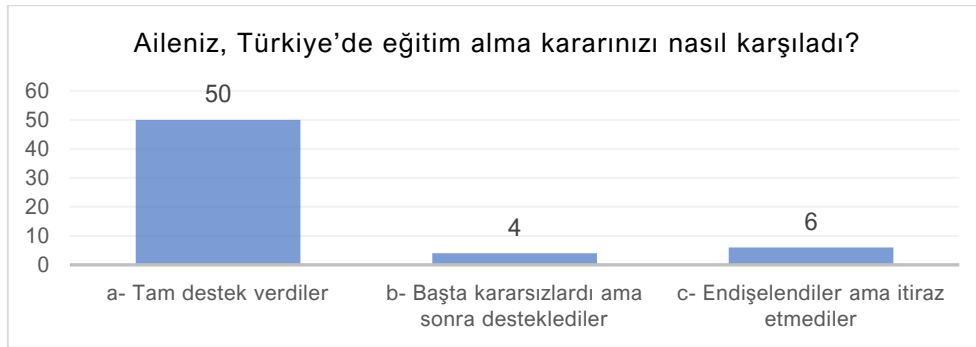

Şekil 5: Eğitim Seviyeleri

Araştırma kapsamında katılımcılara, TÖMER’de hangi seviyede Türkçe eğitimi aldıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgulara göre, katılımcıların 22’si B1 (orta seviye), 13’ü B2 (üst orta seviye) ve 25’i C1 (ileri seviye) düzeyinde eğitim aldığını belirtmiştir. Bu veriler, çalışmaya katılan bireylerin büyük çoğunluğunun orta ve ileri düzeyde Türkçe yeterliliğine sahip olduğunu

göstermektedir. Ayrıca, C1 seviyesindeki katılımcı sayısının diğer gruplara kıyasla daha yüksek olması, örneklem grubunun Türkçeye ilişkin dil becerilerinde ileri düzeyde olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışmada olasılıklı olmayan örnekleme yöntemlerinden biri tercih edilmiş olmakla birlikte, genel anlamda örnekleme stratejileri iki ana grupta incelenmektedir: olasılıklı ve olasılıklı olmayan yaklaşımlar

Araştırmalarda örneklem oluşturma süreci temelde iki ana yaklaşıma dayanır: olasılığa dayalı örnekleme yöntemleri ve olasılığa dayanmayan örnekleme teknikleri. Olasılıklı örnekleme yaklaşımlarının karakteristik özelliği, araştırmacının evrende yer alan her bireyin seçilme ihtimalini önceden tanımlayabilmesi ve bu süreci denetleyebilmesidir. Buna karşın, olasılığa dayalı olmayan yöntemlerde araştırmacı bu tür bir denetimi sağlayamaz ve bireylerin seçilme şansı kesin biçimde ifade edilemez. Bilimsel çalışmalarda sıklıkla olasılıklı örnekleme tercih edilmektedir; zira bu yöntemle oluşturulan örneklem, genellikle evrenin genel özelliklerini daha güçlü biçimde yansıtmaya potansiyeline sahiptir. Ayrıca, bu tür örneklemle elde edilen veriler, çeşitli istatistiksel analizlerin gerektirdiği temel varsayımları karşılama açısından daha elverişli olmaktadır (Fogelman & Comber, 2002).

Şekil 6: Türkiye’de Eğitim Kararına Ailenin Tepkisi

Ankette katılımcılara, Türkiye’de eğitim alma kararlarında ailelerinin tutumuna ilişkin düşünceleri sorulmuştur. Toplam n=60 katılımcının yer aldığı bu soruda elde edilen veriler, aile desteğinin genel anlamda olumlu olduğunu ortaya koymaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu, yani n=50 (%83,3) kişi, ailelerinin kendilerine tam destek verdiklerini belirtmiştir. n=4 (%6,7) katılımcı, ailelerinin başta kararsız olduğunu ancak sonrasında destek verdiklerini ifade etmiştir. n=6 (%10) katılımcı ise ailelerinin endişelendiğini fakat bu duruma itiraz etmediklerini belirtmiştir. Dikkat çekici bir şekilde, "Karşı çıktılar/desteklemediler" seçeneğini işaretleyen hiçbir katılımcı (n=0, %0) olmamıştır. Bu sonuçlar, katılımcıların önemli bir bölümünün ailelerinden yüksek düzeyde destek aldığını ve ailelerin Türkiye’de Türkçe eğitim alma kararına genel olarak anlayışla yaklaştığını göstermektedir. Bulgular, özellikle Türkiye’de Türkçe öğrenme amacıyla gelen uluslararası öğrencilerin ailevi destekten önemli ölçüde faydalandıklarını ortaya koymaktadır.

Nitekim yapılan önceki araştırmalar da bireylerin yurtdışında eğitim alma tercihinde aile desteğinin, kültürel benzerliklerin ve eğitim sisteminin kalitesinin önemli belirleyiciler arasında yer aldığını göstermektedir. Örneğin, Mete ve Özgenel (2021) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, uluslararası öğrencilerin Türkiye’yi tercih etme nedenleri arasında nitelikli eğitim alma isteği, kültürel yakınlık ve burs olanakları ön plana çıkmaktadır. Benzer şekilde, Radmard (2017), Türkiye’deki üniversitelerde eğitim gören uluslararası öğrencilerin tercihlerini etkileyen en önemli faktörlerin akademik kalite ve kültürel benzerlik olduğunu belirtmektedir. Bu

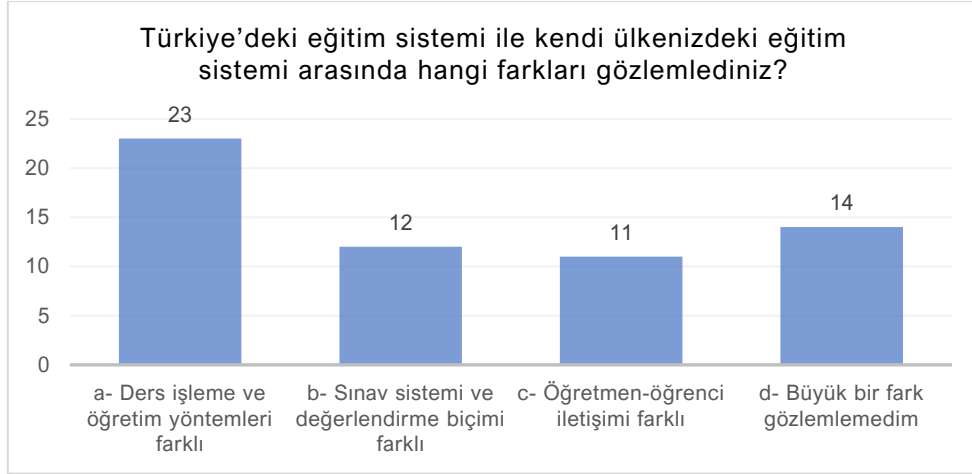
bağlamda, çalışmamızdan elde edilen bulgular, alan yazısındaki benzer çalışmalarla örtüşmekte ve Türkiye'nin eğitim alanında cazip bir ülke konumunda olduğunu göstermektedir.

Şekil 7: Türkiye’de Eğitim Alma Etkileyen Faktörler

Bu çalışma çerçevesinde katılımcılara, Türkiye’de eğitim alma kararlarını etkileyen başlıca faktörlerin neler olduğu sorulmuştur. Elde edilen bulgulara göre, katılımcıların büyük bir bölümü (n=27), eğitim kalitesi ve sunulan olanakların tercihlerini şekillendirmede en önemli unsur olduğunu belirtmiştir. Bunun yanı sıra, katılımcıların bir kısmı (n=13) ailelerinin yönlendirmesini ve desteğini etkili bulduğunu ifade etmiştir. Türkiye ile kendi kültürel değerleri arasındaki benzerlikleri gerekçe gösteren katılımcı sayısı ise (n=12) dikkat çekicidir. Sanat ve kültürel zenginlik faktörü ise daha az sayıda katılımcı (n=8) tarafından etkili bir neden olarak değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler, Türkiye’nin özellikle akademik nitelikleri ve eğitsel altyapısıyla Türkçe eğitimi alan öğrenciler açısından tercih edilen bir ülke olduğunu ortaya koymakta; aynı zamanda ailevi etkenlerin ve kültürel yakınlıkların da bu süreçte önemli rol oynadığını göstermektedir.

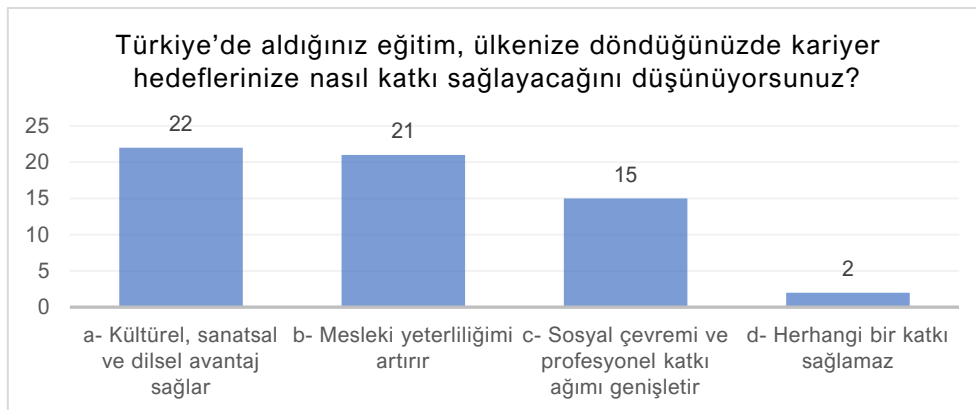
Katılımcıların tercihlerini belirleyen bu unsurlar, yalnızca akademik ve ailevi nedenlerle sınırlı kalmamaktadır. Özellikle kültürel yakınlık ve toplumsal değerlerin benzerliği, öğrencilerin karar süreçlerinde etkili olan önemli bir diğer faktör olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, kültürün bireylerin eğitim tercihlerinde ve farklı toplumlarla kurdukları ilişkilerde ne denli belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Kültür, bir toplumu var eden temel dinamiklerden biridir ve yalnızca belirli bir toplulukla sınırlı düşünülemez. Çünkü kültürün merkezinde insan yer almaktadır. İnsan unsurunun dâhil olması, kültüre evrensel bir nitelik kazandırmaktadır. Ancak kültürün bu evrensel boyuta ulaşabilmesi için önyargıların aşılması, karşılıklı iletişimin güçlenmesi ve bireylerin empati kurabilmesi büyük önem taşımaktadır (Kömür, 2020).

Şekil 8: Eğitim Sistemindeki Farklar

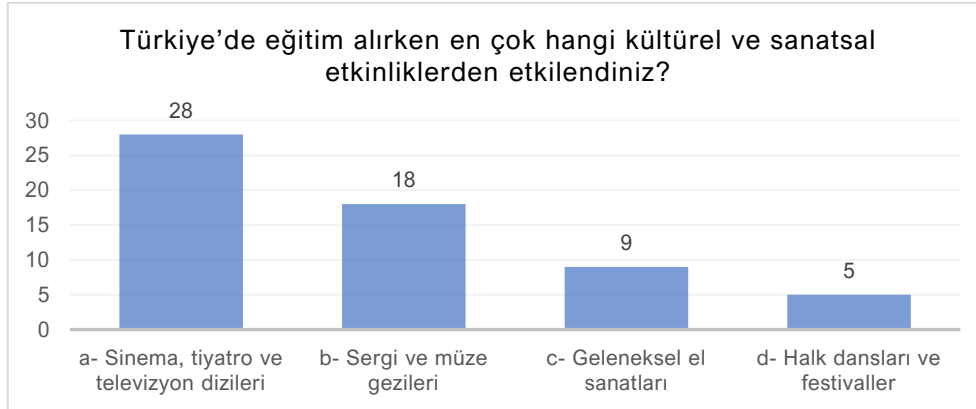
Katılımcılara yöneltilen “Türkiye’deki eğitim sistemi ile kendi ülkenizdeki eğitim sistemi arasında hangi farkları gözlemlediniz?” sorusuna verilen yanıtlar doğrultusunda dikkat çekici bulgular elde edilmiştir. Toplam 60 kişinin katılım sağladığı bu soruda, katılımcıların %38,3’ü (n=23) ders işleme ve öğretim yöntemlerinin farklı olduğunu ifade etmiştir. %20’si (n=12) sınav sistemi ve değerlendirme biçimindeki farklılıkları belirtirken, %18,3’ü (n=11) öğretmen-öğrenci iletişiminin farklılaştığını vurgulamıştır. Öte yandan, %23,3’lük bir kesim (n=14) Türkiye ile kendi ülkelerinin eğitim sistemleri arasında büyük bir fark gözlemediğini belirtmiştir. Bu veriler, uluslararası öğrencilerin Türkiye’deki eğitimi çoğunlukla kendi ülkelerindeki uygulamalardan farklı algıladığını ortaya koyarken, özellikle öğretim yöntemleri ve değerlendirme sistemlerinin kültürlerarası değişkenlik gösterdiğini de göstermektedir.

Uluslararası öğrencilerin eğitim sistemleri arasındaki farklara ilişkin algıları, sadece pedagojik yöntemlerle sınırlı kalmamakta; aynı zamanda kültürel kodlar, disiplin anlayışı ve sınıf içi etkileşim biçimleriyle de şekillenmektedir. Hofstede’in (2001) kültürel boyutlar kuramına göre, farklı ülkelerin eğitim sistemleri otorite algısı, bireysellik-kolektivizm dengesi ve belirsizlikten kaçınma düzeyleri gibi kültürel öğelerle doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda, Türkiye’deki eğitimin bazı katılımcılar tarafından daha otorite merkezli ya da daha topluluk odaklı algılanması, öğrencilerin kendi kültürel geçmişleriyle olan karşılaştırmalarına dayanmaktadır. Bu tür kültürlerarası etkileşimlerin fark edilmesi, uluslararası öğrencilerin yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde eğitim politikalarının ve öğretim yaklaşımlarının daha kapsayıcı biçimde yapılandırılmasına katkı sunabilir.

Şekil 9: Türkiye’de Alınan Eğitimin Kariyer Hedefine Katkı Düşüncesi

Katılımcılara, Türkiye’de aldıkları eğitimin kendi ülkelerine döndüklerinde kariyer hedeflerine nasıl katkı sağlayacağı sorulmuştur. Elde edilen verilere göre, katılımcıların önemli bir kısmı (%33,8; $n=22$) bu eğitimin kültürel, sanatsal ve dilsel açıdan avantaj sağlayacağına inandıklarını belirtmiştir. Yaklaşık olarak %32,3'lük bir kesim ($n=21$) ise Türkiye’deki eğitimin mesleki yeterliliklerini artıracığı yönünde görüş bildirmiştir. Bunun yanı sıra %23,1'lik bir oranla ($n=15$) katılımcılar, bu deneyimin sosyal çevrelerini ve profesyonel ağlarını genişletme açısından katkı sağladığını ifade etmiştir. Öte yandan, oldukça düşük bir oran olan %3,1 ($n=2$) bu eğitimin herhangi bir katkı sunmadığını düşünmektedir. Bu bulgular, Türkiye’de yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde alınan Türkçe eğitimin uluslararası öğrenciler açısından çok boyutlu kazanımlar sağladığını ve özellikle kültürel, mesleki ve sosyal alanlarda olumlu bir etki yarattığını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, uluslararası öğrencilerin yalnızca akademik değil; aynı zamanda kültürel, mesleki ve sosyal kazanımlar elde etmeye yönelik motivasyonlarla da hareket ettiklerini göstermektedir. Literatürde bu durumu destekleyen çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Örneğin, Bodycott (2009), uluslararası öğrencilerin eğitim alacakları ülkeyi seçerken yalnızca üniversitenin akademik sıralamasını değil, aynı zamanda kişisel gelişimlerine katkı sunabilecek sosyal ve kültürel imkânları da dikkate aldıklarını belirtmektedir (Bodycott, 2009). Benzer şekilde, Wang ve Miao (2017), öğrencilerin kariyer hedeflerini şekillendiren unsurlar arasında yurtdışı deneyiminin önemli bir kaldıraç işlevi gördüğünü ve bu deneyimin kültürlerarası iletişim becerilerini geliştirerek iş piyasasında rekabet avantajı sağladığını ifade etmektedir (Wang & Miao, 2017). Bu çerçevede, Türkiye'nin sunduğu çok katmanlı eğitim ortamı hem akademik hem kültürel anlamda uluslararası öğrencilerin kişisel ve profesyonel gelişim süreçlerine katkı sunan bir etkileşim alanı olarak değerlendirilebilir. Özellikle kültürel yakınlık hissi, Türkçe edinimi ve sosyal ağlara erişim gibi unsurların, öğrencilerin eğitim sürecine dair algılarını pozitif yönde şekillendirdiği söylenebilir.

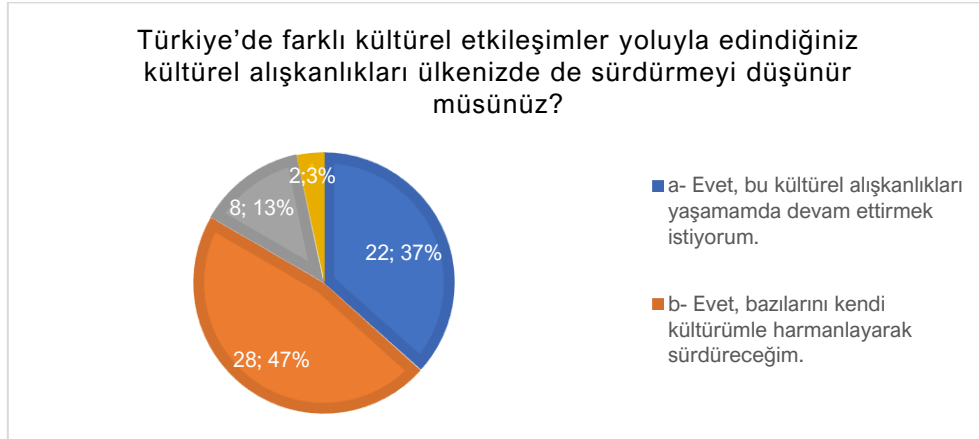

Şekil 10: Türkiye’de Sanatsal ve Kültürel Etkinliğin Etkileri

Katılımcılara yöneltilen “Türkiye’de eğitim alırken en çok hangi kültürel ve sanatsal etkinliklerden etkilendiniz?” sorusuna verilen yanıtlar doğrultusunda, en yüksek oranda etki bırakan etkinliklerin sinema, tiyatro ve televizyon dizileri olduğu görülmektedir. Toplam katılımcı sayısının $n=60$ olduğu bu çalışmada, 28 kişi (%46,7) sinema, tiyatro ve televizyon dizilerinden etkilendiğini belirtmiştir. Bunu 18 kişiyle (%30) sergi ve müze gezileri takip etmiş, 9 katılımcı (%15) geleneksel el sanatlarından etkilendiğini ifade etmiştir. En düşük oran ise 5 kişiyle (%8,3) halk dansları ve festivaller kategorisinde yer almıştır.

Türk yapımı kurgusal televizyon dizileri, uluslararası alanda farklı ülkelerde izleyici bulmuş ve çeşitli kültürel coğrafyalarda daha geniş topluluklara erişim sağlayarak etkisini artırmıştır (Pothou, 2020). Son yirmi yılda Türk dizileri dünya çapında yoğun ilgi görmüş, Orta Doğu'dan Latin Amerika'ya kadar geniş bir coğrafyada yüksek izlenme oranlarına ulaşmıştır. Özellikle Orta Doğu'da pek çok kanal bu yapımlara yer vererek uzun süre bölgede hâkimiyet kuran Latin Amerika dizilerinin yerini Türk dizilerinin almasını sağlamıştır (Jabbour, 2023). Türk televizyon dizileri, Orta Doğu'dan Balkanlar'a, Afrika'dan Orta Asya'ya ve Uzak Doğu'dan Latin Amerika'ya uzanan geniş bir coğrafyada yayınlanmakta; yaklaşık 156 ülkede 700 milyon izleyiciye ulaşmaktadır. Bu doğrultuda, söz konusu yapımlar Türkiye'nin küresel ölçekte öne çıkan kültürel diplomasi ve yumuşak güç unsurlarından biri haline gelmiştir (Özdemir, 2021). Türk dizilerinin dünya çapında elde ettiği bu kültürel etki, yalnızca farklı ülkelerdeki izleyicilerle sınırlı kalmamakta; Türkiye'de Türkçe eğitimi alan uluslararası öğrencilerin sanatsal algı ve kültürel deneyimlerini de doğrudan etkilemektedir. Anket verilerden de anlaşıldığı gibi Türkiye'deki görsel ve dramatik sanatların, uluslararası öğrenciler üzerinde önemli bir kültürel etki yarattığını ve sanatsal deneyimlerin daha çok modern ve görsel temsiller aracılığıyla şekillendiğini göstermektedir. Bu veriler, uluslararası öğrencilerin Türkiye'deki sanatsal ve kültürel etkinliklere yönelik ilgilerinin özellikle popüler kültür öğeleri etrafında yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Özellikle sinema, tiyatro ve televizyon dizileri gibi görsel anlatım biçimlerinin, yabancılara Türkçe öğretimi süreçleri üzerinde güçlü bir kültürel etkileşim aracı olarak işlev gördüğü anlaşılmaktadır.

Nitekim kültürel deneyimin, bireylerin ev sahibi toplumla kurdukları bağı güçlendirdiği ve bu bağlamda öğrenme sürecine olumlu katkılar sunduğu çeşitli araştırmalarca da vurgulanmaktadır (Kim, 2001). Bu doğrultuda, Türkiye'deki kültürel üretim biçimlerinin yalnızca birer eğlence unsuru değil, aynı zamanda sosyal uyum ve kültürel aktarım aracı olduğu söylenebilir.

Şekil 11: Türkiye'de Öğrenilen Kültürel Alışkanlıklar

Anket sonuçlarına göre, katılımcıların büyük bir kısmı Türkiye'de edindikleri kültürel alışkanlıkları, kendi ülkelerinde de sürdürmeyi düşünmektedir. Özellikle, katılımcıların %47'si (n=28), bu kültürel alışkanlıkları kendi kültürleriyle harmanlayarak devam ettirmeyi planladıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra, %37'lik bir grup (22=n), Türkiye'de kazandıkları kültürel alışkanlıkları olduğu gibi yaşamaya devam etme isteğini dile getirmiştir. Bu durum, kültürler arası etkileşimin, bireylerin kültürel kimliklerini dönüştürmeye ve zenginleştirmeye olan etkisini göstermektedir. Ancak, %13'lük bir kesim (8=n), bu deneyimi sadece Türkiye'de

yaşamakla sınırlı tutmayı tercih ettiklerini ifade etmiş, kültürel alışkanlıkları kendi ülkelerinde sürdürmeyi düşünmediklerini belirtmişlerdir. Sadece %3'lük bir kesim (2=n) ise, kendi kültürel değerlerine dönmeyi tercih edeceğini belirtmiştir. Bu sonuçlar, Türkiye'de verilen Türkçe eğitimi ve kültürel deneyimlerin, katılımcıların kültürel kimliklerini şekillendirme ve farklı kültürel pratikleri benimseme konusunda önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Nitekim Türkiye, sahip olduğu kültürel mirası çeşitli iletişim yöntemleri ve uygulamaları aracılığıyla dünyanın farklı bölgelerine taşımakta; bu aktarım süreci ise bireylerin kültürel deneyimlerinde doğrudan karşılık bulmaktadır (Göksu, 2023). Bu kültürel aktarım, yalnızca fiziksel ve geleneksel yöntemlerle sınırlı kalmayıp, günümüzün dijital ortamları aracılığıyla küresel ölçekte de etkisini göstermektedir. Günümüzde bireyler, sosyal medya ve dijital mecralar üzerinden gerçek zamanlı bilgi akışına katılmakta ve eşzamanlı olarak çeşitli kültürel ortamlarla etkileşim geliştirmektedir (Aydoğan Kaymaz, 2024).

Şekil 12: Türkiye'de deneyimlenen Kültürel, Sanatsal Etkinlikler ve Dil öğrenme süreci

Anket sonuçlarına göre, katılımcıların önemli bir bölümü Türkiye'deki kültürel ve sanatsal deneyimlerin kendilerine yeni ufuklar açtığını belirtmiştir. Katılımcıların %52'si (n=26), Türkiye'de bulundukları süre boyunca kendi ülkelerinde edindikleri deneyimlerden farklı olarak yeni ve zengin kültürel kazanımlar elde ettiklerini ifade etmiştir. Buna karşın, %44'lük bir kesim (n=22), Türkiye'deki kültürel ve sanatsal etkinlikleri kendi kültürlerine oldukça yakın bulduklarını ve bu nedenle herhangi bir yabancılik hissi yaşamadıklarını dile getirmiştir. Bu iki grubun toplamı, kültürel etkileşimin büyük oranda pozitif bir deneyime dönüştüğünü göstermektedir. Öte yandan, %16'lık bir oranı temsil eden (n=8) katılımcı kültürel anlamda belirli ölçüde yabancılik hissettiğini, %8'lik küçük bir grup ise (n=4) uyum sağlamakta zorlandığını belirtmiştir. Bu veriler, genel olarak Türkiye'nin kültürel yapısının katılımcılar üzerinde olumlu etkiler bıraktığını, ancak sınırlı bir grubun bu süreçte çeşitli uyum güçlükleriyle karşılaştığını göstermektedir. Bu durum, kültürel geçiş süreçlerinde bireysel farklılıkların etkili olduğunu ve her bireyin etkileşim deneyiminin farklılaştığını ortaya koymaktadır.

Türkiye'de Türkçe eğitim alan uluslararası öğrenciler, yalnızca akademik kazanımlar elde etmekle kalmamakta, aynı zamanda kültürel etkileşim yoluyla kimliklerinde de çeşitli dönüşümler yaşamaktadırlar. Özellikle sanat, dil ve toplumsal alışkanlıklar bağlamında edinilen deneyimlerin, bireylerin kültürel perspektiflerini genişlettiği ve çokkültürlü bir bilinç geliştirmelerine katkı sunduğu görülmektedir. Bu durum, kültürler arası etkileşimin bireylerin benlik gelişimi üzerinde yapıcı bir rol oynadığını ileri süren teorik çerçevelerle de örtüşmektedir (Berry, 2008; Hofstede, 2001). Dolayısıyla Türkiye'de eğitim gören bireylerin, farklı kültürel

pratikleri benimseme düzeyleri hem kişisel hem de sosyal gelişim açısından dikkate değer sonuçlar doğurmaktadır. Anket sonuçları, uluslararası öğrencilerin Türkiye'deki yabancılara Türkçe öğretimi süreçlerinde aile desteğinin, kültürel uyumun ve sanatsal etkileşimlerin önemli rol oynadığını ortaya koymaktadır.

8. Sonuç

Bu araştırma, Haliç Üniversitesi Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) bünyesinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türkçe eğitimi süreçlerindeki deneyimlerini aile desteği, kültürel uyum ve sanat yoluyla kültürel aktarım ekseninde incelemeyi amaçlamıştır. Uygulanan anket aracılığıyla toplanan veriler, katılımcıların demografik özelliklerinden Türkiye'de Türkçe eğitim alma kararlarını etkileyen faktörlere, kültürel uyum düzeylerinden sanatsal-kültürel etkinliklerle ilişkilerine kadar çok boyutlu bir profil ortaya koymuştur. Çalışmaya katılan öğrenci grubunun demografik yapısı, çalışmanın çok uluslu bir nitelik taşıdığını göstermektedir; en fazla katılımcı Filistin (n=23), Türkmenistan (n=15), Kazakistan (n=7) ve İran'dan (n=5) gelmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu genç yaş aralığında (18-22 yaş; %52; n=31) yoğunlaşmakta ve örneklemin önemli bir kısmı kadın bireylerden oluşmaktadır (%66,7; n=40). Ayrıca, katılımcıların yarısından fazlasının Türkiye'de 0-1 yıl arası ikamet ettiği (%51,6; n=31) ve çoğunluğunun orta veya ileri düzeyde (B1=22; B2=13; C1=25) Türkçe yeterliliğine sahip olduğu belirlenmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular, uluslararası öğrencilerin Türkiye'yi Türkçe eğitimi ve genel eğitim merkezi olarak seçme nedenlerinde eğitim kalitesi ve sunulan olanakların (%45; n=27) belirleyici rol oynadığını teyit etmektedir. Bunun yanı sıra, ailelerin yönlendirmesi ve desteği (%21,7; n=13) ile Türkiye kültürüyle kendi kültürleri arasındaki benzerlikler (%20; n=12) de bu kararı etkileyen önemli faktörler arasında yer almaktadır. Sanat ve kültürel zenginlik ise daha az sayıda öğrenci (%13,3; n=8) tarafından etkili bir neden olarak belirtilmiştir. Ayrıca aile desteği açısından öğrencilerin büyük çoğunluğu (%83,3; n=50) ailelerinden tam destek aldıklarını ifade etmiştir.

Türkiye'deki Türkçe eğitimi ve eğitim sistemiyle kendi ülkelerindeki sistemler arasındaki farklara ilişkin öğrenci algıları incelendiğinde, ders işleme ve öğretim yöntemleri %38,3 (n=23) oranıyla en sık belirtilen farklılık olmuştur. Bunu sınav sistemleri ve değerlendirme biçimi (%20; n=12) ile öğretmen-öğrenci iletişimi (%18,3; n=11) takip etmektedir. Katılımcıların %23,3'ü (n=14) ise belirgin bir fark olmadığını dile getirmiştir.

Türkiye'de alınan eğitimin kariyer hedeflerine katkısı konusunda ise, katılımcıların %33,8'i (n=22) bu deneyimin kendilerine kültürel, sanatsal ve dilsel avantajlar sağlayacağını, %32,3'ü (n=21) mesleki yeterliliklerini artıracığını, %23,1'i (n=15) sosyal çevrelerini ve profesyonel ağlarını genişleteceğini belirtmiştir. Sadece %3,1'lik küçük bir kesim (n=2) herhangi bir katkı sağlamadığını ifade etmiştir.

Kültürel ve sanatsal etkinliklerin öğrenciler üzerindeki etkisine bakıldığında, sinema, tiyatro ve televizyon dizilerinin %46,7 (n=28) ile en yüksek oranda ilgi gören faaliyetler olduğu görülmüştür. Sergi ve müze gezileri %30 (n=18), geleneksel el sanatları %15 (n=9) ve halk dansları/festivaller %8,3 (n=5) oranında etkili bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların %47'si (n=28) edindikleri kültürel alışkanlıkları kendi kültürleriyle harmanlayarak, %37'si (n=22) ise olduğu gibi sürdürmeyi düşündüğünü belirtmiştir.

Genel olarak bu bulgular, uluslararası öğrencilerin Türkiye'deki Türkçe eğitim deneyimlerinin yalnızca akademik kazanımlarla sınırlı kalmadığını; aile desteği, kültürel uyum ve sanatsal etkileşimle bütünleşerek çok boyutlu bir gelişim ortamı sunduğunu göstermektedir. Türkiye'de edinilen deneyimler, öğrencilerin kimlik gelişimi ve çokkültürlü bir bakış açısı kazanmalarını açısından önemli katkılar sağlamaktadır. Dolayısıyla Türkiye, uluslararası öğrenciler için Türkçe eğitim ve akademik eğitimin yanı sıra güçlü kültürel ve sanatsal etkileşim olanaklarıyla öne çıkan bir eğitim merkezi konumundadır.

Kaynakça

- Acar, G., Demir, A., Görmez, D., Keser, İ. (2015). Aile ve çocuk suçluluğu ilişkisi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 1(2), 651-656.
- Akman, K. (2014). Toplumsal bir süreç olarak sanat yapısı. *Munzur Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(5), 37-54.
- Aslan, K. (2002). Değişen toplumda aile ve çocuk eğitiminde sorunlar. *Ege Eğitim Dergisi*, 1(2), 25-33.
- Aydoğan Kaymaz, A. (2024). İnfografik tasarımın yeri ve kullanımı: Oluşturma süreçleri. *Kesit Akademi*, (41), 398-416.
- Bastaban, Ü. (2021). Güncel resimde etnik kimlik: Chris Ofili örneği. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(47), 453-462.
- Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(8), 101-129.
- Bearfield, C. X., Stokes, C., Lovett, A., & Franconeri, S. (2023). What does the chart say? grouping cues guide viewer comparisons and conclusions in bar charts. *IEEE Transactions on Visualization and Computer Graphics*, 30(8), 5097-5110.
- Berry, J. W. (2008). Immigration, acculturation, and adaptation. *Applied Psychology: An International Review*, 46(1), 5-34. <https://doi.org/10.1111/j.1464-0597.1997.tb01087.x>.
- Bodycott, P. (2009). Choosing a higher education study abroad destination: What mainland Chinese parents and students rate as important. *Journal of Research in International Education*, 8(3), 349-373.
- Creswell, J. W. (2017). *Eğitim araştırmaları nicel ve nitel araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi* (H. Ekşi, Çev. Ed.). İstanbul: EDAM.
- Çeçen, A. (1996). *Kültür ve politika*. Ankara: Gündoğan Yayınları, 11-12.
- Ceyhan, M. Ş., & Kocadaş, K. A. (2024). Kültür kavramı ve kültür değişmesi üzerine bir değerlendirme. *Sosyolojik Düşün*, 9(1), 118-137. <https://doi.org/10.37991/sosdus.1399707>
- Daşkesen, H. (2021). Çağdaş heykel sanatında kültürel kimliği konumlandırmak: Wolfgang Laib'in yapıtları üzerinden bir değerlendirme. *Turkish Online Journal Of Design Art And Communication*, 11(4), 1285-1302.
- Demir, S., Oliver, D., Schwartz, E., Elzer, S., Carberry, S., McCoy, K. F., & Chester, D. (2010). Interactive SIGHT: textual access to simple bar charts. *New Review of Hypermedia and Multimedia*, 16(3), 245-279.
- Elangovan, N., & Sundaravel, E. (2021). Method of preparing a document for survey instrument validation by experts. *MethodsX*, 8, 101326.
- Fogelman K., & Comber C. (2002). Surveys and sampling. In Briggs Ann R. J., Coleman Marianne (Eds), *Research Methods in Educational Leadership and Management*. 93-107.
- Göksu, O. (2023). 21. Yüzyılda Türkiye'nin kamu diplomasisi ve yumuşak gücü: Yapısı, araçları ve mesajları. *Erciyes İletişim Dergisi*, 10(2), 845-870. <https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.1273435>
- Güler, D. & Ulutak, N. (1993). Aile kavramının tarihsel gelişimi ve Türk toplum: Yaşantısında aile. *Kurgu*, 11(1), 50-75.
- Halaç, H. H., Mokrane, H., & Turan, S. (2019). Tömer öğrencilerinin kültürel miras ve koruma farkındalığı; Eskişehir Anadolu Üniversitesi örnekleme. *Journal Of Awareness*, 4(2), 185-204. <https://doi.org/10.26809/Joa.4.015>.
- Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations* (2nd ed.). Sage Publications.
- Jabbour, J. (2023). Turkish soap operas: Soft power at the service of a rising power's political ambitions. *Strategic Sectors| Culture & Society*, 328-333.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (15. baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Karataş, K. (2001). Toplumsal değişme ve aile. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 12(2), 89-98.
- Kim, Y. Y. (2001). *Becoming intercultural: An integrative theory of communication and cross-cultural adaptation*. SAGE Publications.
- Kılıç, D. & Birol, N. (2024). Kültür kavramına sosyal bilgiler öğretmen adaylarının gözünden bakmak. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 13(2), 438-447. <https://doi.org/10.30703/cije.1327811>
- Kömür, G. (2020). Yumuşak güç unsuru olarak kamu diplomasisi. *International Journal of Politics and Security (IJPS)*, 2(3), 89-115.

- Köse, D. (2004). The common framework in teaching foreign languages and Tömer. *Dil Dergisi* (125), 24-34. https://doi.org/10.1501/Dilder_0000000018.
- Mete, M., & Özgenel, M. (2021). Uluslararası yükseköğretim öğrencilerinin Türkiye'yi tercih etme nedenlerinin ve beklentilerinin incelenmesi. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(3), 739-753. <https://doi.org/10.30692/sisad.936010>.
- Ng, C. B., Tay, Y. H., & Goi, B. M. (2012). Vision-based human gender recognition: A survey. *arxiv preprint arXiv:1204.1611*.
- Özdemir, N. (2021). Investigation of the effect of Turkish TV series watched by Arab tourists on their preference for visiting Turkey. *International Journal of Business and Economic Studies*, 3(2), 150-171. <https://doi.org/10.54821/uiecd.904670>.
- Pothou, E. (2020). Why so successful? An audience research on the Turkish TV series in Greece. *VIEW Journal of European Television History and Culture*, 9(17), 62- 78.
- Radmard, S. (2017). Türk üniversitelerindeki uluslararası öğrencilerin yükseköğretim taleplerini etkileyen etkenler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(1), 67-77.
- Siirtola, H. (2019, July). The cost of pie charts. In *2019 23rd International Conference Information Visualisation (IV)* (pp. 151-156). IEEE.
- Şahin, M. (2019). Kültür değişimleri ve eğitim. *Journal of Education, Theory and Practical Research*, 5(3), 458-466.
- Şengünalp, C. ve Doğruer, E. N. (2017). Kentsel yeniden canlandırma modelinde kültür ve sanatın yeri. *İdil Dergisi*, 6(32), 1337-1358.
- Ulutaş, M., & Kara, M. (2019). TÖMER Türkçe öğretim programlarının bilişsel stratejiler açısından incelenmesi. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 232-250. <https://doi.org/10.31464/jlere.575801>.
- Yağmur, Ö., & Karamanaoğulları, M. A. (2024). Çağdaş sanatta salt sanat nesnesi olarak Yves Klein Antropometrileri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* (51), 185-198. <https://doi.org/10.21497/sefad.1344610>.
- Yaşar, E., Özden, M., & Toprak, S. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Tömerler ve akademik başarı. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(3), 213-224.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Wang, Y., & Miao, L. (2017). Enhancing the employability of Chinese international students: Identifying achievements and gaps in the research field. *Exchanges: The Interdisciplinary Research Journal*, 5(1), 77-89.
- Whiten, A., Hinde, R. A., Laland, K. N., & Stringer, C. B. (2011). Culture evolves. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 366(1567), 938-948.

Extended Abstract

Introduction

With increasing global mobility, Turkish language education for international students has become a significant research area. Their challenges, motivation, and adaptation mechanisms are key to understanding academic success and cultural interaction. Studying in a non-native language requires both linguistic competence and cultural integration, where family support and artistic activities play an important role.

This study explores how family support affects international students' Turkish learning and how art fosters cultural integration. A structured questionnaire was used, covering Turkish learning, family support, and cultural transmission, with reliability ensured through expert review and literature. Demographic data (age, gender, nationality, length of stay) and students' cultural/artistic participation were also collected.

Participants came from diverse backgrounds, mostly young higher education students with a relatively short stay in Turkey, and more females than males. These demographics provide valuable context for interpreting their learning and adaptation. The study aims to reveal how socio-cultural factors interact with family support and art in language learning, contributing to culturally sensitive approaches in teaching Turkish as a foreign language.

Methods

In this study, a quantitative research model was adopted, and a survey design was preferred. The survey approach is defined as a method that aims to reveal an existing or previously experienced phenomenon in detail, as it exists (Karasar, 2005). Through this method, data related to the subject under investigation were collected in an effort to present a comprehensive picture of the situation. The quantitative research approach is a systematic method that seeks to examine measurable and observable realities in an objective manner. It is structured with clearly defined and limited research questions, along with testable hypotheses. To obtain numerical data from participants, pre-developed and validated data collection tools were utilized. The data obtained were evaluated through statistical analyses, enabling the identification of trends, comparisons between groups, and examination of relationships between variables. The research process was designed to allow for comparative interpretations with previous studies and was reported in accordance with scientific reporting principles and an objective attitude (Creswell, 2017). Based on the quantitative research model, questions encompassing the dimensions of culture, art, education, and family

were addressed to international students learning Turkish within the framework of TÖMER. The data obtained from the responses were analyzed and presented through graphical representations.

Purpose of the Study:

The purpose of this study is to examine the experiences of international students learning Turkish at Haliç University Turkish Language Teaching Application and Research Center (TÖMER) regarding the language learning process. In this context, the study aims to determine the needs of students in language acquisition by evaluating the quality of education they receive, the support they receive from their families, and the cultural interaction processes through art. The study sought answers to the survey questions prepared.

Study Group

The sample group of this research consists of 60 international students studying at B1, B2, and C1 levels at Haliç University TÖMER during the 2024–2025 academic year. The participants were selected based on convenience, using the convenience sampling method, which is one of the purposeful sampling, considering factors such as ease of access and proximity to the researcher (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Conclusion

This study examined the experiences of international students at Haliç University TÖMER, focusing on family support, cultural adaptation, and art as a medium of cultural transmission. Survey data covered demographics, reasons for choosing Türkiye, cultural adaptation, and participation in artistic activities.

The participants represented diverse nationalities, mostly from Palestine, Turkmenistan, Kazakhstan, and Iran. They were predominantly young (18–22 years), female, and had resided in Türkiye for less than a year. Most students had intermediate or advanced Turkish proficiency. Education quality and opportunities (45%) were the main reasons for choosing Türkiye, followed by family support (21.7%) and cultural similarities (20%). The majority (83.3%) reported strong family support.

Students highlighted differences in teaching methods (38.3%), assessment systems (20%), and teacher–student relations (18.3%) compared to their home countries. Regarding career impact, many believed Turkish education enhanced cultural, linguistic, and professional competencies, while a minority reported no contribution.

Cinema, theater, and TV series were the most popular cultural activities, followed by museum visits, handicrafts, and festivals. Nearly half of the students intended to integrate acquired cultural habits into their own traditions.

Overall, findings show that international students' experiences extend beyond academics, shaped by family support, cultural adaptation, and artistic engagement. Türkiye thus emerges as a hub offering not only language education but also rich cultural and artistic opportunities.